

VETO

Weekblad. Jg. 8. '81-'82. Nr. 5, 29 oktober. V.u. Bruno Leynse Van Evenstraat 2 D 3000 Leuven. Verschijnt donderdags. Redakties op maandag. Nr. 7 : artikels binnen op 2/11; nr. 8 : artikels binnen op 9/11. Verschijnen resp. op 12/11 en 19/11. Advertenties : zelfde data. Zoekertjes : resp. op 9/11 en 16/11. Actualiteit (nr. 6 incl.) : op afspraak.

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Sociale Raad

Op Sociale Raad (een onderdeel van de Algemene Studentenraad) is deining ontstaan rond de begrotingen en exploitaties van de afgelopen jaren. Nadat de verhuurder van het gebouw aan de 's Meiersstr. 5 aandrang op betaling van achterstallige huurgelden, is gebleken dat sommen die als huur in de exploitaties werden ingeschreven in feite goedgelees gebruikt werden om in de off-sectdienst te investeren. De Stuurgroep van de A.S.R., het vernieuwde bureau van Sociale Raad en de kringafvaardigden hebben rond deze zaak een onderzoek ingesteld, waarvan het voorlopige bilan in volgend nummer wordt gepubliceerd. Intussen is na overleg met de verhuurder (de vzw Sociaal Studenten Fonds) overeengekomen dat Sociale Raad zijn achterstallige huur binnen een redelijke termijn zal betalen. Eveneens in Veto nr. 6 verschijnt een interview met **TOM MELSEN** (Vlaams Rechtsgenootschap, VRG), die op 23 oktober tot voorzitter van Sociale Raad werd verkozen. Zijn verkiezing, alsook de verkiezing van Noël Herteleer (voormalig koördinator Psychologie) tot vrijgestelde, wijzen op een verdere achteruitgang voor extreemlinks in de Sociale Raad. Het laat zich aanzien dat deze stemmingen een periode inluiden van nauwere samenwerking met en tussen de fakulteitskringen. Sociale Raad in de kijker : come and read next week.

... waaronder heel wat studenten en proffen van de K.U. Leuven

Was je er bij ? Dan ben je (misschien) al genoeg geïnformeerd om niet op blz. 6 te gaan kijken. Was je er niet bij ? Gluur dan maar even, je kan nog doen alsof.

Studenten werken teveel ?

Je krijgt een nieuwe cursus op je dak en je vraagt je af hoeveel werk daar nu weer gaat inkruipen. En hebben de onderwijscommissie en de 'bevoegde organen' zich dat wel eens afgevraagd ? Zo ja, hoe ? Want je kan natuurlijk denken dat iedereen aan de prof z'n lippen hangt en verder Einsteiniaans intelligent is. Maar dat wordt dan zweeten voor de anderen.

Of je kan lief zijn voor de dieren en onder het motto "Niever dom dan dood" lesgeven voor de gemiddelde student (en dat zijn er veel zeggen statistici). In Nederland hebben onderwijskundigen al wat te doen gehad met dat soort dingen. Op p. 3 vind je een paar van hun antwoorden. "Spelen met Studiedruk". ('t Drukt hier liefje, krab er eens aan ?)

Doe je pol en soc ? Recht ? Germaanse ? Wens je later in de journalistiek te gaan ? Of denk je gewoon een degelijk stuk over een onderwerp van algemeen (studenten)belang op papier te kunnen zetten ?

Kom dan naar ons ! Veto zoekt

voor informatie op uw niveau

Free-Lance Medewerkers

Loop binnen op onze redactie. Je vindt er een lijst met de onderwerpen van uw keuze, aangepast aan uw ambitie.

Een unieke ervaring, schrijven in Veto.

De Sensatie van Duizenden Lezers

LEUVEN LOOPT LANG EN LEKKER
Op 24 en 25 november.

Wajda

Met een bespreking van Wajda's recente filmen o-pent Veto een nieuwe rubriek. Vanaf nu regelmatig een filmbespreking in je eigenste Veto. Wajda, Pools en kritisch, opent de rij met zijn analyses van Polen tussen 1920 en nu : De Marmeren Man (1976) en De Ijzeren Man (1980). Twee epische werken uit de recente film-geschiedenis. Le Wajda Illustré, p. 8.

Plaatsgebrek

"Wegens plaatsgebrek". Zo heet dat wanneer de lay-outploeg een artikel uit de Veto zwiert. Maar laat dat net een kritische noot zijn bij een Stucproductie : Adeline, jawel. Schoorvoetend Adeline in het diep van de ziel gezien. Was Adeline dan toch geen ster ? Mysterie verklaard op p. 9. Voor de kenners : 't is een kort artikel. Dat kan dus nog. Nogmaals Adeline, p. 9.

Kwistaksrace

"De Kwistaks : een vierwielig voertuig voortgedreven door bemande pedalen en o-eëndig om brokken te maken. Wordt veel aan de kust gezien." (Dikke Van Dale, p. 3217)

Vorig jaar was de Kwistaksrace van het VTK een onmiskenbaar succes. (Zo noemt men dat.) Bij zoverre zelfs dat er dit jaar geen verzekering meer werd gevonden om de vierwielers te dekken. En niemand die wou verhuuren. De tol van de roem. Zelf kopen dan maar en op naar het wrakhout. Hogeschoolplein, 4 november, 13 u. Met valhelmen, schouderstukken, tandbeschermers, knielappen, schelpen. Niet voor broekvogten zou Ossenblok zeggen.

Een statuut voor de Franstalige lokale radio.

In het vorig Veto-nummer schetsten wij in het algemeen kader waarin de lokale radio zich bevindt. In komende bijdragen diepen wij dit alles meer uit. Hier behandelen wij het statuut van de lokale radio in de Franstalige gemeenschap, dat op 21 oktober 1981 in het staatsblad verschenen is.

Omroep behoort toe aan de bevoegdheden van de Gemeenschappen, waarbij het blijkt dat de gevoeligheden in de twee landsgedeelten ook hier verschillen. In Wallonië stonden de politici altijd veel positiever ten opzichte van de "Vrije Radio's" die zich gaandweg profileerden als "lokale radio's". De onderhandelingen ter legalisering schoten snel op en misschien ook dankzij de relatieve zwakte van de rechtse partijen werd een dekreet op de lokale radio goedgekeurd begin juli. De ALO (Association pour la Libération des Ondes) haalde zijn slag thuis ten opzichte van zijn twee concurrenten maar is ook niet wild enthousiast; positief is dat de lokale radio het gehaald heeft op de nationale commerciële. Maar negatief is zeker het feit dat de "radios libres" heel wat van hun vrijheid zullen inboeten.

Vooraleer de radio een voorgeeding krijgt van de PTT-minister, moet hij eerst erkend worden door de Franstalige Gemeenschapsregering, waarbij één lid van dit Executieve (de Gemeenschapsminister) de uiteindelijke beslissing neemt. Maar de Executief moet eerst het gemotiveerde advies afwachten van een "Raad voor lokale radio". Die raad bestaat uit 24 leden:

- 5 gekozen omwille van hun "bevoegdheid" op gebied van het audio-visuele of van de permanente vorming,
- 5 gekozen uit een dubbele lijst die voorgedragen wordt door de representatieve organisaties voor lokale radio's; de erkenning van die laatste wordt geregeld door de Executieve.
- 14 benoemd door de Waalse Gemeenschapsregering uit een dubbele lijst als volgt voorgedragen:
 - 4 door de Hoge Raad voor Volksopvoeding
 - 4 door de Conseil de la Jeunesse d'expressions française
 - 4 door de RTBF
 - 2 door de Mediathèque van de Franstalige Gemeenschap.

Die benoemingen moeten volgens artikel 4 van het dekreet gebeuren met inachtneming van de Kultuurpaktwet die spreekt over de politieke dosering. Dat staat de ALO natuurlijk niet erg aan omdat het partijpolitiseren in de hand werkt. Overigens is de ALO in deze raad naar ons gevoel sterk ondervertegenwoordigd (wschl. max. 3 leden), wat eventueel op termijn kan leiden tot een afbouw van de "pure" lokale radio als die raad geïnfilteerd wordt door ALO-haters. Die raad onderzoekt immers de aanvragen tot erkenning en blijft een oogje in het zeil houden bij de Gemeenschapsregering.

verkiezingspropaganda. - geen uitzendingen van publicitaire en commerciële aard.

- uitzendingen die de eerbied voor de wetten, de veiligheid van de Staat, de openbare orde of de goede zeden aantasten of een belediging uitmaken jegens een vreemde staat.
 - inhoudelijk lijkt alles dus zeer mooi en beantwoord volledig aan de basisopties van de ADO, maar wij vinden wel dat alles veel te vaag is, zodat men moet steunen op de interpretatie van deze bepalingen door de Raad en de Gemeenschapsexecutieve, wat gevaar voor willekeur inhoudt.
- De ALO die grotendeels gegroeid is uit zgn. "strijdradio's" of in hun terminologie "radios ponctuelles", is er zelfs in geslaagd deze wettelijk te doen erkennen. Het tweede lid van artikel 9 bepaalt immers dat de Raad aan de Gemeenschapsregering mag voorstellen een frequentie of eventueel een bepaalde zendtijd voor te behouden voor de uitzendingen van "lokale, niet-permanente zenders", wat nu de wettelijke benaming van dit type

- Er zijn ook een serie verbodsbepalingen:
- geen winstgevend doel of binding met een handelsonderneming.
 - geen deel uitmaken van een privaats net van zenders van een persoon of groep.
 - geen uitzendingen met

verkiezingspropaganda. - geen uitzendingen van publicitaire en commerciële aard. - uitzendingen die de eerbied voor de wetten, de veiligheid van de Staat, de openbare orde of de goede zeden aantasten of een belediging uitmaken jegens een vreemde staat. Inhoudelijk lijkt alles dus zeer mooi en beantwoord volledig aan de basisopties van de ADO, maar wij vinden wel dat alles veel te vaag is, zodat men moet steunen op de interpretatie van deze bepalingen door de Raad en de Gemeenschapsexecutieve, wat gevaar voor willekeur inhoudt.

De ALO die grotendeels gegroeid is uit zgn. "strijdradio's" of in hun terminologie "radios ponctuelles", is er zelfs in geslaagd deze wettelijk te doen erkennen. Het tweede lid van artikel 9 bepaalt immers dat de Raad aan de Gemeenschapsregering mag voorstellen een frequentie of eventueel een bepaalde zendtijd voor te behouden voor de uitzendingen van "lokale, niet-permanente zenders", wat nu de wettelijke benaming van dit type

In memoriam Dhr. Gilbert Deleu

Op 1 oktober 11. overleed te Leuven, Gilbert Deleu, sportdirecteur van het Leuven Universitair Sportcentrum.

Dhr. Deleu werd geboren te Zarren op 9 juli 1919. In 1936 komt hij naar Leuven klassieke filologie en oude geschiedenis studeren en was zeer actief in de Vlaamse studentenbeweging.

Zijn belangstelling voor de sport bracht hem ertoe zijn licentiatsverhandeling te wijden aan de sport. Dit feit alsmede zijn betrokkenheid bij de Leuvense Universitaire Atletiekclub hebben hem de weg geopend naar het sportsecretariaat waarvan hij in 1964 de leiding kreeg.

Met een ongebreidelde energie en een organisatorisch talent dat geen improvisatie gedoogde liet hij de Leuvense universitaire sportwereld uitgroeien tot een groep van honderden actieve sportbeoefenaars. Talrijke initiatieven zagen door hem het levenslicht en konden op zijn onvoorwaardelijke steun rekenen.

Als lid van de Belgische en later ook van de Vlaamse Universitaire Sportfederatie, promotor van vele universitaire sportclubs, medewerker in allerlei sportorganisaties en -verenigingen, en tevens trouwe raadgever en bezieler van de Sportraad van de studenten werd van zijn persoon een totale inzet geëist, iets wat hij met overtuiging, enthousiasme en veel idealisme heeft gedaan.

De Sportraad en de vele studenten die dank zij hem naar hartelust hun sport konden beoefenen zijn hem dan ook grote dank verschuldigd en zullen van hem een blijvende herinnering bewaren.

radio is. Positief is ook het feit dat de wetten inzake het Recht op antwoord van toepassing zijn. Eigenaardig staat er in het dekreet niets over het taalgebruik en zendlokatie tenzij een bepaling die alles mogelijk maakt: om erkend te worden dient een lokale zender "een in de Franse taal opgestelde aanvraag te hebben ingediend, ondertekend door tenminste twee personen van Belgische nationaliteit waarvan een van hen, die verantwoordelijk is voor het geheel van de programma's, naam en woonplaats vermeldt, verplicht te zijn om de gelegenheid te nemen om de uitzendingen binnen het zendgebied".

Volgens ons is het aldus wel mogelijk dat een Vlaamse zender de mogelijkheid heeft een aanvraag in te dienen, op voorwaarde dat er tenminste één Waal (eventueel maar pro forma) de aanvraag ondertekent. Misschien omwille van deze situatie die nogal wat kommunautair gebekecht kan opleveren in de tweetalige gebieden, wacht men nog met de uitvoering van dit dekreet tot er aan Vlaamse kant ook iets gelijkaardigs gekomen is, zodat de "echte" Vlaamse radio's einde-lijk ook hun statuut hebben. Maar dat kan nog een eind duren en minister Willockx van PTT heeft in het openbaar verklaard dat de uiteindelijke legalisering slechts een eind in '82 zou rond zijn. Wij zijn echter pessimistischer... Luk Lente

Lucien's corner

Zondag laatst is de zijgende meerderheid op straat gekomen. De man in de straat, Jan met de pet, de modale burger heeft geschiedenis geschreven. In het laatste Nieuws beweert Gaby Feyaerts dat de betogers allemaal emotioneel gemotiveerde burgerriken waren die wel weten waartegen ze betogen maar niet waarvoor. Het besluit is dan: laat die moeilijke materie over aan de bevoegde personen. Dat wordt al meer dan een kwart eeuw aan de bevoegde personen overgelaten en nog niet één raket werd ontmanteld. Wij wachten niet meer op onderhandelingen boven ons hoofd, ze komen er niet die raketten. Hoe meer raketten een land stationeert, hoe meer dat land in aanmerking komt om het doelwit van de vijand te worden. Dat beweert niet een of ander krypto-communist maar admiraal La Roque van de US Navy. En wat de kritiek van de heer Feyaerts betreft op het gebrek aan positieve eisen, hij hoeft maar het platform te lezen en beschaamd zijn leugenachtig proza voor zich te houden. Het woord is nu aan de politieke prominenten die voor een groot deel uit

EN TOEN VOND HIJ DE PARADOX VAN HET ONMOGELIJKE.

ZIET U, HET ONMOGELIJKE IS MOGELIJK, IS ONMOGELIJK, TENZIJ HET ONMOGELIJKE MOGELIJK IS.

MAAR, INDIEN HET ONMOGELIJKE MOGELIJK IS, IS HET ONMOGELIJKE NIET ONMOGELIJK, OF HIERUIT VOLGT DE TEGENSPRAAK, ...

... DUS WE KUNNEN RUSTIG STELLEN, DAT HET ONMOGELIJKE IS MOGELIJK. ONMOGELIJK IS, TENZIJ HET ONMOGELIJKE ONMOGELIJK IS.

ECHTER, HET ONMOGELIJKE IS ONMOGELIJK => (IF P THEN q) DAT HET ONMOGELIJKE IS MOGELIJK MOGELIJK IS.

HET ONMOGELIJKE DLIJKT DUS MOGELIJK.

GELUKKIG MAAR...

Na overlijden G. Deleu Nieuw bestuur universitaire sport

Na het plotse en bedroevende overlijden van dhr. G. Deleu, sportdirecteur, bevestigd de begeleiding van de universitaire sport bij het sportcomité. Voorzitter is D. Van Gerven (ILO), leden zijn J. Pauwels (ILO), verantwoord voor representatieve studentensport) en J. Boutmans (ILO, vertegenwoordiger in BUSF en VUSF). Secretaresse is Magda Van Billoen, bureelhoofd sportsecretariaat, verantwoordelijk voor de sector representatieve personeelsleden. Assessoren zijn L. Bollen (boekhouding) en de vrijgestelde van de Sportraad, Chris Meulijzer. Een subcommissie representatieve studentensport wordt opgericht, waarin de monitoren studentensport en de studenten-afgevaardigden van alle betrokken sportdisciplines zijn opgenomen. Bij het sportcomité wordt een adviserende raad opgericht, waarin de vertegenwoordigers van alle sectoren en geledingen (zowel gebruikers als terbeschikking-stellers) worden opgenomen. Aanvragen i.v.m. dienstbetoon en verhuring van terreinen/zalen aan derden worden door het dagelijks bestuur UCLOS behandeld. De lopende zaken in dat verband worden afgehandeld door E. Willems en D. Van Gerven. Korrespondentieadres blijft: Sportsecretariaat UCLOS van de K.U.Leuven, Teruursevest 101, 3030 Leuven-Heverlee. (016/22 23 10 toestel 133-134).

VTK : natuurlijk opnieuw sensatie

4 november (13 tot 23 u)
Hogeschoolplein.

Niet te geloven. Dit jaar zijn het VTK en Sportraad er terug met hun KWISTAX. Zij verwachten jullie allen op 4 november (13 tot 23 u) op het Hogeschoolplein. Jullie zullen daar kunnen genieten van sensatie, spanning, keiharde muziek, veel hier en nog vele andere excessen van een typische "Brood en Spelen-activiteit".

BELANGRIJK : Mensen die zich op de omloop bevinden moeten in het bezit zijn van een sportkaart. Zij dienen hun naam op te geven aan de verantwoordelijke van hun fakulteit. Wie dit niet doet is niet verzekerd. Zo je niet in het bezit bent van een sportkaart kan je die nog altijd voor een spotprijsje bekomen bij het Sportsecretariaat. Kwistaxfreaks, tot ziens op de afspraak van 4 november.

Apolloon : boekenbeurs en nog heel wat anders.

Dit jaar organiseert Apolloon (Lichamelijke Opvoeding) haar tiende Sport en Kiné Boekenbeurs. Ter gelegenheid van haar tienjarig bestaan wordt het een tweedaagse : dinsdag 10 november (13 tot 21 u) en woensdag 11 november (10 tot 18 u). Drie Belgische, een Nederlandse en dit jaar ook een Duitse gespecialiseerde boekhandel hebben hun deelname bevestigd. Verder zijn nog een gespecialiseerde platenfirma en een tiental vaktijdschriften uitgenodigd. Om het geheel gemakkelijker te kunnen verteren zijn verschillende nevenactiviteiten voorzien : er zijn tal van "natuursporten", filmpjes, men kan misschien deelnemen aan het Volksportcircuit, er is een demonstratie van Cyclo-bal, karate, stijparachutisme, roltsoelbasket; er is een geanimeerde basketwedstrijd waarin de docenten in hun hmd zullen worden gezet, tenslotte is er woensdag om 17 u een panelgesprek over schoolsport, georganiseerd door de oud-studenten, zodat de Boekenbeurs bezinnend kan eindigen. Om deze twee dagen vloeiend te verbinden is er op dinsdagavond ook een T.D. voorzien in de Thier. Voor de rest gaat de Boekenbeurs met zijn nevenactiviteiten door in het Nieuw Gebouw op de Teruurse Vest 101 te Heverlee ('t Sportkot).

Europakring : Europa en zijn defensie

De modernisering van het TNF-arsenaal van de NATO staat op dit moment in het brandpunt van de Westeuropese publieke belangstelling. Dit bewezen de geslaagde vredesbetogingen tijdens het weekend van 25 en 26 oktober te Rome, Londen, Parijs en Brussel. Dirk Drijbooms zijn niet onvoorwaardelijk te vinden voor een eenzijdige ontwapening aan Westerse zijde. Het Amerikaanse standpunt werd op typische wijze vertolkt door de deskundige J. Kangas van het Hudson-Instituut.

Hoewel de discussie geanimeerder verlopen kon, werd het een eerlijk en open uitwisselen van standpunten. Tenslotte wees er voorzitter R. Blanpain terecht op het totale ontzien van menselijke waarden door vaktechnici bij de behandeling van defensiematerialen.

Ook NATO-ambtenaren zoals Luc Crollen, zijn begaan met de vrede in Europa. Ook SP-medewerkers zoals

Volgende week vrijdag, 6 november:

Stratenloop van New York overschaduwd

Natuurlijk wist je het al, en natuurlijk heb je dat overal in de stad reeds zien hangen, de affiches van de studentenmarathon ?! Inderdaad, het is weer zover. Op 6 november loopt de 14^e uitgave van dit massasport-evenement van stapel en zullen weer honderden studenten zorgen voor verkeersoverlast op de Leuvense Steenweg. En jij, je bent er ook bij dit jaar ! Niet omdat je weet dat je naam dan in de krant verschijnt of je tronie op filmband wordt vastgelegd, maar gewoon om te bewijzen dat je méér hebt dan wat hersenen en een aangetaste lever. Trouwens, je zal niet alleen zijn : verschillende prominente gezichten reeds hun deelname toe (onder wie Lambert Swillens) om deze manifestatie tot een succes te laten uitgroeien; en vraag eens aan je vrienden of vriendinnen... wedden dat ze meedoen ? Als je dan nog weet dat ze er dit jaar in Antwerpen en Mechelen ook keihard willen invliegen en dat WIJ nu eenmaal de grootste universiteit hebben... Aarzel je dan nog of heb je angst voor die 42^e of 20 pietluttige kilometertjes, sla dan even aan het dromen... Je ziet jezelf reeds aan de

start... een duizendkoppige menigte kijkt gespannen toe, je durft nauwelijks nog te ademen, je spieren spannen zich om in een kortstondig moment al hun energie te laten exploderen zodat je, samen met tientallen collega's-enthousiastelingen, naar voor springt en de nacht indrukt. Je ziet jezelf reeds... handgeklap, toeters, gejuich, spandoeken... alles glijdt voorbij terwijl je in een fors tempo naar de St Romboutstoren stoomt waar je even kan pauzeren. Snel wat druivensuiker, een praatje, een kus van 't lief en dan weer verder, verder... Je ziet jezelf reeds... de laatste kilometers, stramme benen, blaren, pijnlijke eksterogen. De vest, eindelijk, de Brusselse Poort, het Sportkot... een kabaal van jewelste, een ware heksenketel, de eindmeet, het bevrijdend moment !... een zalige douche, een ontspannende massage... een pint ! Je ziet jezelf reeds... de held van de dag, een prestatieprestatie just for fun, en enige en unieke avond zoals je er nog vele zou willen meemaken ! Doet de gedachte aan zulke dag je niet watertanden ? Wil je meedoen, lopen of

stappen vanuit Antwerpen of Mechelen ? Loop dan, ren, spring of je fiets, stuur je sportafgevaardigde naar het sportsecretariaat, ten laatste vóór 5 november. Wacht niet tot het te laat is; grijp je kans nu. Het is het moment. Beschik je niet over voldoende informatie, wendt je dan tot je sportpraeses of tot het Sportsecretariaat (Teruursevest 101, Heverlee, Nieuw Gebouw).

Toch nog even de uren vermelden, je weet maar nooit :

Vertrek Antwerpen : Universiteitsplein (U.I.A.) Wilrijk.

Stappers : 16.00 u

Lopers : 17.00 u

Vertrek Mechelen : St Lambertusschool, Leuvensesteenweg, Muizen.

Stappers : 18.00 u

Lopers : 19.00 u

Ieder die op eigen houtje naar Antwerpen of Mechelen zou gaan, is een half uur voor de start ter plaatse.

Natuurlijk kan je ook met de bus meedoen (wel eerst inschrijven !):

Vertrek van bussen Vanuit Leuven (Sportinstituut) naar Wilrijk : **14.45 u**

Vanuit Leuven (ibid.) naar Mechelen : **16.45 u**.

C.M. en K.G.

KIB : even voorstellen...

De kring voor Internationale Betrekkingen is de op één na oudste en grootste vrije vereniging aan de KUL. Zij werd in april '45, net na WO II, opgericht door prof.dr. em. O. Deraeymaeker met de actieve medewerking van de ministers Van Zeeland en Van Cauwelaert. Doelstelling was en is : studenten interesseren aan internationale relaties, zowel in hun juridische, economische, politieke, historische als culturele dimensie. Onze kring wenst daarbij geen enkele politieke stelling in te nemen. Neutraliteit is ons devies, berichtgeving onze taak.

Misschien even een greep uit de activiteiten van vorige jaren : allereerst waren er de lezingen van o.m. de ministers Eyskens, Simonet en Notherm, PVV-voorzitter Willy de Clerq, Pauselijke nuntius mgr Cardinale, de ambassadeur van Jordanië Hassan Abu Nimah en zijn collega van Argentinië J.M. Che Alvarez de Toledo. Verder kregen we het bezoek van de huidige Belgische ambassadeur te Canada, J.R. Vandendriessche, de uitbrenger van de Pentagon paper Daniel Ellsberg, twee topadviseurs van Lech Walesa, Wiskanowitsche en Wylowieski en last but not least van de enkele maanden geleden bij een aanslag om het leven gekomen PLO-directeur Na'im Khader. Voor dit jaar hebben Nguzza-Karl-1-Bond, CVP-voorzitter Leo Tindemans, de Nederlands oud-minister Marga Klompé en de ambassadeurs van Portugal en Zuid-Afrika reeds toegezegd. Data zullen later

worden meegedeeld. Naar alle waarschijnlijkheid komt er o.a. een debat over kernwapens, met twee politici (o.a. Louis Tobback) Min of meer vast liggen al Dirk Thielemans, over : Iran, wat nu ? op dinsdag 27 oktober in de Kleine Aula om 20.00 h, en Hugo Camps over "Hoe ziet het buitenland onze Zafre politiek ?" op 4 november. Nadere bijzonderheden vind je op de KIB affiches.

Ieder jaar worden er ook enkele uitstapen ingericht. Klassiek is de ieder jaar weerkerende studiedag bij de Nato te Evere. Verder werden reeds de dienst buitenlandse zaken bezocht, en konden studenten vorig jaar een legermaneuver "in het heetst van de strijd" volgen en organiseren we twee jaar geleden een lucht-dooop op de luchtmachtbasis van Kleine-Brogel. Voor dit jaar staan -naast het bezoek aan de Nato- een trip naar een onderdeel van de marine op het programma, en naar de afdeling Buitenlandse zaken van "De Standaard", gecombineerd met een voor onbepaalde culturele manifestatie in Brussel.

Ook organiseren we ieder jaar een colloquium over één of ander onderwerp uit de internationale actualiteit. Zo organiseerden we reeds een studiedag over het internationale politieke terrorisme met medewerking van professoren van diverse universiteiten. Twee jaar geleden werd naar aanleiding van het 35-jarig bestaan van de Kring, een moeilijk nog te verbeteren

tweedaags colloquium gehouden over het Belgisch Buitenlandse Beleid en dit met de medewerking van o.a. de ministers Eyskens, Van Elslande, De Backer, Desmaretts, en Urbain. Vorig jaar hadden we het grote genoegen te kunnen samenwerken met het Centrum Europese Veiligheid en Samenwerking, een Nederlandse organisatie werkend vanuit Den Haag, aan een studiedag over aspecten van de Oost-West betrekkingen. Dit jaar zal onze studiedag doorgaan in Tilburg, dit omdat we samenwerken met de Vereniging Internationale Tilburgse Economen.

Inderdaad, niet alleen in de theorie, ook in de praktijk proberen we "international-minded" te zijn door relaties aan te knopen met zusterorganisaties in Binnen- en Buitenland, zoals bijvoorbeeld de KIB-Brussel, het hierboven genoemde VITE, de Young European Democrats van de Cambridge Universiteit, enz...

Wat kost nu een lidmaatschap ? Ondanks de stijging van de levensduurte 120 fr. Daarvoor mag je gratis binnen- en bijna alle activiteiten en krijg je een gratis abonnement op het KIB-tijdschrift Vizier. Het KIB-adres in de academische agentie is echter fout. Geïnteresseerden schrijven dan ook beter naar : KIB, Schrijnmaerskraat 1, 3000 Leuven, of nemen gewoon een lidkaart op één van de eerste activiteiten.

Welkom ben je steeds !

TONY GROVEN

HDP

Wetenschap en Samenleving

"Wetenschapsfilosofie" Introductiemodule

(ondanks steun van de studenten) weinig bijval vanwege de permanente onderwijscommissies wat de studiegroep ertoe noopte een nieuw voorstel uit te werken, ditmaal voor een keuzevak "Wetenschap, Technologie, en Samenleving" in de technische jaren of licenties van de faculteiten Landbouwwetenschappen, Toegepaste Wetenschappen en Wetenschappen. Meer informatie hierover kan je ook krijgen bij Lambert Swillens op kringraad.

In november starten er drie nieuwe studiegroepen nl. "Metaalkunde in historische en maatschappelijk perspectief" (13 nov.) "Prognose" (19 nov.) en "Wetenschapsdynamika" (24 nov.) Deze worden hierna in meer detail voorgesteld.

Tenslotte zijn er dan nog de **introductiemodules**. Hierin wordt een welbepaald thema uit de brede W&S -

problematiek ingeleid en besproken door iemand die in dit thema thuis is. Op 17 november start er een introductiemodule "Wetenschapsfilosofie". (Zie hierna). Dat is dus strikt genomen geen W&S maar het is wel één van de wegen eraartoe.

Wie voor één of meerdere van deze groepen interesse heeft is welkom. Vooraf verwittigen is niet nodig, maar wel nuttig als er inleidende teksten bij te pas komen. Ons adres is : Wetenschap en Samenleving, p/a Kandidatuurcentrum, Celestijnenlaan, 200A 3030 Heverlee
Telefoon : 016/200656
toestel 1570

Dirk Roekaerts

Vervolg op p.12
Zie ook volgend nummer

Hoe gaat wetenschap vooruit ? Een korte vraag, met vele antwoorden. Hoe goed deze ook zijn, de kritiek achterhaalt ze wel.

Wie kennis wil nemen van de wetenschapsfilosofische ideeën van K.POPPER, T.KUHN, I.LAKATOS en P.FEYERABEND kan dit in een introductiemodule van viermaal twee uur.

In een eerste bijeenkomst kunnen we alvast de wetenschapsfilosofie van Popper en zijn kritiek op het inductivisme tot onderwerp nemen. Een inleidende tekst hierover kan U vooraf bezorgd worden.

In de volgende drie bijeenkomsten kan de discussie wellicht op basis van volgend beperkt literatuurpakket :

- H.ROELANTS, Nadenken over

Wetenschap in Wetenschapsfilosofie (WOS, deel 1), Acco, Leuven, 1980.

- K.POPPER, The Logic of Scientific Discovery, de eerste tien bladzijden.

- T.KUHN, De Structuur van wetenschappelijke revoluties (vertaling), enkele bladzijden.

- P.FEYERABEND, Against Method, enkele blz.

(Er kunnen fotokopies ter beschikking worden gesteld). Eerste bijeenkomst : dinsdag 17 november 1980, in het Pauscollege, Hogeschoolplein 3, LEUVEN, kamer 348.

Tweede bijeenkomst : dinsdag 1 december 1981, zelfde uur en plaats.

Datum en plaats voor de volgende twee bijeenkomsten worden in groep afgesproken.

Guido Van Steendam

Wetenschap en samenleving beïnvloeden elkaar op vele manieren. De resultaten hiervan roepen soms meer problemen op, dan ze oplossen.

Dit roept enerzijds een "filosofische" verwondering op over het functioneren van wetenschap en technologie intern en in de samenleving. Anderzijds noopt het de wetenschapper, wil hij op een verantwoorde wijze de wetenschap beoefenen, oog te hebben voor de maatschappelijke gevolgen van zijn werk. Het is echter lang niet duidelijk hoe een individuele onderzoeker zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid kan opnemen. Daarom is het belangrijk dat wetenschappers uit verschillende disciplines samen de complexe relaties tussen wetenschap en samenleving bestuderen. Uit dit besef ontstond in 1976 de werkgroep "Wetenschapskritiek" (in 1979 omgedoopt tot "Wetenschap en Samenleving") die zich tot doel stelde om "een impuls te geven aan het kritische nadenken over wetenschap en techniek, en hoe deze functioneren in de samenleving". De meerderheid der vrijwillige medewerkers zijn leden van het tijdelijk wetenschappelijk personeel, de minderheid studenten, professoren en mensen van buiten de unief.

activiteiten
Onze activiteiten kunnen in vier woorden samengevat worden : nieuwsbrief, studiegroepen, introductiemodules, kolloquium. Het kolloquium (over genetische manipulatie e.d.) komt er pas tweede semester.

De **Nieuwsbrief** is een tijdschrift dat op aanvraag viermaal per jaar gratis aan alle geïnteresseerden wordt verstuurd en dat nu zijn derde jaargang ingaat. Het heeft de bedoeling (algemene informatie (activiteiten, literatuur, beschouwingen...) over de wetenschap en samenlevingsproblematiek onder een ruimer publiek te verspreiden.

Om aan sterk geïnteresseerden de kans te bieden zich in een bepaald thema te verdiepen worden studiegroepen opgericht. Deze hebben meestal een tijdelijk karakter, enkel de studiegroep W&S-onderwijs die een voorstel uitwerkte tot invoering van een vak "Wetenschap en Samenleving" in de tweede kandidatuur van de faculteiten der positieve wetenschappen kent een (tot op heden) permanent bestaan. Dit voorstel genoot overigens

El Salvador:

2 jaar burgerlijke - militaire junta

Nog vrijwel elke dag in het nieuws met moorden waarvan we de wreedheid misschien niet eens meer beseffen : El Salvador gewend. In een vorig artikel (Veto 4) gaf Veerle Draulans een overzicht van de toestand : de alliantie van de oligarchie met de terreur, de mislukte en onvoltooide landbouwhervorming, de enorme kapitaalvlucht, het dalende BNP. De V.S. schilderen de militaire vleugel van de oppositie af als een instrument van Cuba en Moskou, en plaatsen daartegenover hun financiële en militaire steun aan de junta. Deze steun moet het recht op zelfbepaling van het Salvadoraans volk verdedigen (sic). Daarmee gaat een interventionistische politiek gepaard, die als volgt kan worden geïllustreerd.

Amerikaanse interventiepolitiek

- 500 militairen, opgeleid in de VS, worden op 18 juli in Honduras gedropt, nabij de grens om de achterste linies van de guerrilla te treffen.
- Op 10 augustus zenden de VS militaire adviseurs naar Honduras, die daar werkzaam zijn aan de grens in de hoop er alle bevoorradings- en revolutionairen onmogelijk te maken.
- Op 12 augustus heeft er een ontmoeting plaats, gestimuleerd door de VS, tussen de staatshoofden van Guatemala, El Salvador, en Honduras ter bespreking van de oprichting van een snelle interventiemacht van deze drie landen. Ook Portoricanen, Nicaraguaanse en Cubaanse kontrarevolutionairen nemen er aan deel.
- Op 27 augustus worden door de VS elf nieuwe helikopters geleverd. Een Amerikaans team blijft enkele dagen in El Salvador.

Centraalamerikaans probleem

We mogen El Salvador niet geïsoleerd zien van het hele Centraalamerikaanse gebied. Als de verzetsbeweging er niet in slaagt de huidige machthebbers omver te werpen, is dit enkel

omdat de junta kan rekenen op machtige bondgenoten : de VS, de buurlanden en andere Latijnsamerikaanse partners die goed beseffen dat een overwinning van het Salvadoraanse volk de bevrijdingsstrijd in hun land zal versnellen. Voor de VS zijn de buurlanden 'handig'. Door verhoging van hulp aan de buurlanden kan hun steun van daaruit versterkt worden, dan treft die beslissing ook Nicaragua : bijvoorbeeld uit een recente verklaring van een Hondurees kolonel blijkt dat detailplannen voor een invasie in Nicaragua reeds een tijdje klaar te liggen...

Vrije verkiezingen

De junta zoekt overal steun voor het voorstel tot uitschrijven van vrije verkiezingen. Vrije verkiezingen zijn zinloos in een land waar de staat van beleg heerst, de avondklok is ingesteld, het leger het land controleert, de media ontoegankelijk zijn voor de volksbewegingen en de verantwoordelijken en woordvoerders van die volksbewegingen op een lijst staat van subversieven die door het leger moeten vermoord worden om het land uit te zuiveren en de vrede te herstellen. Dit voorstel

geniet de steun van de VS en de internationale kristendemocratie, die beiden bloot staan aan zware kritiek. In de VS hebben bijvoorbeeld de laatste weken massamanifestaties plaatsgehouden uit reactie tegen de Reagan-politiek en de pers heeft een kritische stelling ingenomen bij het bezoek van Duarte aan de VS. Dat ook de kristendemocraten zeer zwak staan, blijkt bijv. uit de dreiging met ontslag van de nog resterende juntaliden, o.a. D. Salazar, minister van economische zaken.

Internationale tegenbeweging

Het isolement op internationaal vlak zal nog groeien, zeker als de junta blijft weigeren en het FDR-FMLN als representatieve politieke kracht in het conflict te erkennen. Het FDR-FMLN heeft herhaaldelijk haar bereidheid tot onderhandelen bekend gemaakt, maar tot op heden weigert de junta. En een Frans-Mexikaanse verklaring (31/8) die het oppositiefrent FDR-FMLN als een representatieve kracht erkent, zal de tegenbeweging enkel versterken en internationale weerklank geven.

Er is reeds de steun van de Noorse, Joegoslavische en Nederlandse regering aan de verklaring, en ook vanuit de socialistische internationale.

Er zijn de wat vage verklaringen vanuit het Europese parlement en de Verenigde Naties, maar dat alles is een begin. Meer hierover in een volgend artikel. De solidariteit groeit. Ook hier gaat onze strijd door. El Salvador ligt niet zover van ons als wel gezegd wordt.

Sluit je aan bij het Leuvense El Salvadorkomitee (Schreursvest 63, 3030 Heverlee) of kom naar de startdag op 28 oktober, 14u30 in Auditorium Vesalius.

UNIDOS HASTA LA VICTORIA FINAL !
EL SALVADOR LIBRE !

Voor de weinigen die niet in Brussel waren...

“We shall overcome!”

25 oktober. 14.30 u. Noordstation, Brussel.

Vader, moeder en twee kleine kinderen verlaten het station richting Vooruitgangsstraat. Als volwassene vang je onmiddellijk een glimp op van de massa die zich daar heeft verzameld. De hoge ballustrade maakt dat de twee kinderen nog argeloos verderstappen. Wanneer ze een beetje verder ook zicht krijgen op de massa, begint één van hen te snikken: "Ik durf niet meer gaan betogen, papa."

Dit was inderdaad geen manifestatie op kindermaat. Later op de namiddag bleek het ook geen manifestatie op mensmaat meer.

"De Limburgenaars (sic) verzamelen zich aan de hoek van het Rogierplein en de Vooruitgangsstraat," meldde Eric van Thienen rond 14 uur. Wanneer de Limburgse kolonne zich drie uur later in beweging zette bleek pas hoe absurd die oproep was geweest: ruim een uur lang trok de Limburgse groep de flessehals van de A. Max-laan binnen. Je verzamelt geen 10 000 (?), 15 000 (?), 20 000 (?) mensen op de hoek van een plein en een zelfs brede straat.

Organiseren bleek niet meer mogelijk. Er werd per provincie opgestapt. De aard van de gekandeerde eisen leerde dat er heel wat bloedverwisseling tussen de provincies had plaatsgevonden: "Weg die bomme, hod-verdomme," klonk het in de Brabantse groep. De h had hen verraden, dat moesten Westvlamingen zijn.

Doch dat deed er allemaal niet toe. Iedereen was er. Voor hetzelfde doel. Daarom geen problemen. Walen en Vlamingen maakten voor een keer geen ruzie in Brussel, de generatie van '68 had haar militanten opgeroepen, honderden religieuzen die

hun 'religieus' zijn niet onder stoelen of banken staken, kunstenaars die opstapten achter drie mooie spandoeken...alles vreedzaam onder mekaar.

"De punkers in psychedelische kledij", die De Standaard had opgemerkt, zijn me niet opgevallen. Wel punkers in hun gewone punk-plunje. Sommigen hadden hun eigen mini-synthesiser bij en speelden voortdurend hun eigen repetitieve muziek; nog plezierig om op te stappen ook.

Niet alleen op en langs het officiële traject, maar in heel de binnenstad trof je vredesapostelen - herkenbaar aan hun geel-rode sticker - langs de wegen: mensen die, het wachten beu, in hun eentje naar het Zuidstation trokken; anderen die reeds op de terugweg waren; dorstigen en hongerigen op zoek hun behoeften te bevredigen.

Veeleer dan betoging ging het in Brussel om een manifestatie, een happening waarvan je naar het aantal deelnemers alleen maar kan raden.

Maar het waren er veel, heel veel.

Leo PAESEN

We hebben angst

"We hebben angst. Niet voor de militairen, maar voor die militairen die zeggen dat een beperkte kernoorlog maar 200 miljoen doden zal maken. Voor die militairen die dit weerleggen en zeggen dat er maar 40 miljoen doden zullen zijn. We houden niet van een dergelijk cynisme. We hebben angst. Niet voor de wetenschappers, maar voor die wetenschappers die nog steeds doorgaan met onderzoek om het bestaande wapenpotentieel nog verder te perfectioneren."

Cyriel De Gendt spreekt de massa die zich rond het Rogierplein verzameld heeft toe.

"Een zeer emotionele strophische vredespolitiek uitgebreid uiteen: "In 1981 wordt de vrede officieel

gewaarborgd door een afschrikkingstheorie die gebaseerd is op het geloof in de juistheid van een theorie, dat het voeren van een ming, die vredesbeweging," lezen we in Het Laatste Nieuws van maandag. "Vredes- en veiligheidspolitiek is geen te ingewikkelde en te ernstige zaak om alleen door emoties bepaald te worden," besluit de redactionele kolom van dezelfde krant.

De massale opkomst en de heterogene samenstelling van de betogers verhinderen de manifestatie nog in een verdacht linkse hoek te duwen zoals het Nederlands Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) onlangs nog overkwam. Daarom zijn het nog niet automatisch een stel losgeslagen emotionelen bij wie elke zakelijkheid zoek is.

Ook vanuit wetenschappelijke hoek kunnen een heleboel interessante dingen verteld worden m.b.t. de manier waarop onze defensie georganiseerd is. Hylke Tromp is bijvoorbeeld zo iemand. In de Volkskrant van zaterdag (24/10) zet hij zijn bezwaren tegen de kernoorlog irrationeel is, en dat de mensen een dergelijke oorlog dus niet be-

ginnen."

De vrede wordt dus gehandhaafd door het rationele gedrag van goedgeinformeerde politici. Ook in crisissituaties. Psychologen weten echter wel beter. Uit studies over menselijk gedrag, m.n. in crisissituaties, blijkt dat de mens helemaal niet dat rationele wezen is dat op basis van alle beschikbare informatie beslissingen neemt. Gedrag wordt namelijk sterk bepaald door onze waarnemingen, onze manier van kijken naar de dingen, die op haar beurt weer sterk bepaald wordt door wat we over de wereld denken. Daarom zal iemand die het gevoel heeft bedreigd te worden, sneller bedreigde situaties zien...

Tromp: "De studie van het gedrag van politici (meer neutraal en precies omschreven als politieke besluitvormers) tijdens crisissituaties heeft al decennia lang belangrijke gegevens opgeleverd, die consequent de officiële afschrikkingstheorie ontmaskeren als een ongefundeerd en naïeve theorie over factoren die het menselijk gedrag sturen. De kloof tussen wetenschap en politiek scherper gemar-

Literatuurwijzer ivm ontwapening

"Waarmee beginnen we?" vroeg het jongetje. "Met informatie!" antwoordde de president. En hij begon meteen de volkeren van de wereld te informeren over de gevaren van de oorlog en de voordelen van de vrede... Deze konversatie uit Benson's **Vredesboek** illustreert dat het bieden van informatie over de vraagstukken van oorlog en vrede dikwijls het startsein kan betekenen voor een sensibilisering rond deze thematiek; doch uiteraard hoeft dat niet persé te gebeuren via een 'bekeerd' president, maar kunnen we hiervoor ook onze toevlucht nemen tot een lezenswaardig boek omtrent deze problematiek. Daarom willen we in de laatste artikelen van onze serie over ontwapening en vrede aandacht schenken aan enkele recente nederlandse werken. We zullen beknopt - en dus uiteraard zonder aanspraak op volledigheid - de hoofdlijnen ervan weergeven. In dit deel komen werken van Rik Coolsaet en B.V.A. Röling aan bod. Volgende week gaan we in op studies van Benson, Heirman, Von Meyenfeldt en Barnaby. Wij hopen dat de korte inhoudsopgave voor de VETO-lezer een aansporing betekent om zich door middel van deze goed gedocumenteerde werken (nog) beter te informeren...

RIK COOLSAET

Een andere Vlaamse defensiedeskundige, nl. Rik Coolsaet, publiceerde eveneens eind vorig jaar een boek in verband met de kernwapenproblematiek: **Oorlog zonder einde. De Amerikaanse militaire doktrine sinds 1945.** Coolsaet is verbonden aan de Leuvense uitgeverij Kritak, en houdt zich reeds geruime tijd bezig met defensievraagstukken; onlangs nog richtte hij een "rapport" aan de ministers Swaelen en Nothomb, waarin hij hen verzocht om de geschiedenis van de SALT-onderhandelingen voor ogen te houden bij de uitvoering van het NAVO-'dubbelbesluit' van december 1979.

Dit boek wil een verklaring bieden van de oorzaken die aan de basis liggen van de drie militaire doktrines die de Verenigde Staten sinds het einde van de tweede wereldoorlog hebben afgekondigd. In 1954 verkondigde president Eisenhower inderdaad als eerste naoorlogse militaire doktrine de doktrine van mas-

sive retaliation of massale vergelding: elke agressie zou beantwoord worden met kernwapens. Kennedy's programma voor de Amerikaanse defensie betekende echter de doodsteek van deze doktrine, en een nieuwe werd in 1962 geofficialiseerd, nl. de flexibele-response doctrine of de doktrine van het aangepaste antwoord: het is even noodzakelijk een beperkte oorlog snel te winnen of af te schrikken, als een algemene oorlog af te schrikken. Toen in 1973 Schlesinger defensie-minister van Nixon werd, zette hij opnieuw de officiële doctrine op zijn kop, en formuleerde de counterforce-doktrine: niet de steden, maar de militaire installaties moeten onder vuur genomen worden, waardoor het in essentie een doktrine voor beperkte oorlogen is.

De ontwikkeling van de processen die leiden tot de ontwikkeling van deze militaire doktrines worden kronologisch behandeld in de eerste vier hoofdstukken van Coolsaets werk. Verder worden bijdragen gewijd aan de militaire macht van de

Sovjet-Unie, aan het herop-leven van de koude oorlog op het eind van de jaren zeventig, en aan een mogelijke Amerikaanse militaire interventie in een derde wereldland.

Tenslotte gaat het laatste hoofdstuk dieper in op de Amerikaanse bewapeningsdynamiek: een door de Amerikaanse technologie gestimuleerd proces dat de spanningen in de wereld aangrijpt om zichzelf te verantwoorden. Zolang dit proces niet onder controle wordt gebracht, zit men in een straatje zonder einde: een crisis in de wapenindustrie moet opgevangen worden door een moderner en groter wapenprogramma, en om dat te kunnen verantwoorden hebben de Verenigde Staten de ganse wereld een "oorlog zonder einde" verklaard.

R. COOLSAET.
Oorlog zonder einde.
De Amerikaanse militaire doktrine sinds 1945.
Masereelfonds, Gent, 1980
133 blz., 325 fr.

BERT RÖLING
Vijftien jaar lang was de Nederlandse hoogleraar Bert

Röling directeur van het Polemologisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Groningen, en gaf hij op inspirerende wijze vorm aan het zich snel ontwikkelende instituut.

Tussen zijn talrijke publicaties genoot vooral de in 1973 in herziene en bijgewerkte druk verschenen **Inleiding tot de wetenschap van oorlog en vrede** grote faam; zopas werd dit boek in een grondige bewerking opnieuw uitgegeven onder de titel **Vredeswetenschap. Inleiding tot de polemologie.**

Vredeswetenschap - of polemologie - is een nieuwe tak van de sociale wetenschap, die zich bezighoudt met de oorzaken van de vrede en de voorwaarden voor de vrede. Polemologen zijn geen pessimisten of "doem-denkers", maar zoeken juist naar wegen die de mensheid voor het oorlogsheil kunnen behoeden. Röling is er trouwens van overtuigd dat betere kennis en meer inzicht kunnen bijdragen tot een redelijker buitenlands beleid, en dat ze daardoor de oorlog kunnen terugdrin-

gen en de vrede bevorderen. Wanneer de bevolking immers een duidelijk beeld heeft van de machtsverhoudingen, de belangen en de opvattingen die in onze wereld gelden, is zij volgens hem ook in staat de regeringen tot een opbouwende vredespolitiek te dwingen.

Dit boek wil dan juist een bijdrage leveren tot het brengen van die kennis en dat inzicht, door een uitgebreid overzicht te geven van de problemen waarmee de polemologen zich bezighouden. Het beoogt een inleiding te bieden tot de wetenschap van oorlog en vrede, die de lezer toelaat zich verder te verdiepen in deze vraagstukken. Via een behandeling van actuele onderwerpen zoals het armoede- en ontwikkelingsprobleem, de leefmilieuproblematiek en de mensenrechtenthematiek, wil Röling aantonen hoe ingewikkeld

rechtenthematiek, wil Röling aantonen hoe ingewikkeld het oorlogsprobleem is, en hoeveel blinde krachten in de samenleving het konflikt bevorderen.

Naast dit verkrijgen van inzicht, acht Röling in de toekomst andere functies voor de vredeswetenschap denkbaar: polemologische waarnemingsposten in de wereld, die zouden kunnen dienen als barometers om de spanningen te registreren; speciale polemologische opleiding van diplomaten, ambtenaren in internationale organisaties, politici en journalisten; vorming van deskundigen, die beschikbaar zijn om in voorkomende gevallen een bemiddelende rol te spelen; en geven van een objectieve beschrijving in de beginfase van een dreigend internationaal konflikt, door een in onderling overleg gekozen polemologisch instituut. Doch Röling wijst er tot slot op dat er op al deze gebieden nog veel gebeuren moet, wat nu niet geschiedt door gebrek aan mankracht en middelen.

B.V.A. RÖLING
Vredeswetenschap.
Inleiding tot de polemologie.

Het Spectrum, Utrecht/A'pen 1981, 376 blz., 235 fr.

Wordt vervolgd in volgend nummer

ER WAS EENS EEN HEEL LELIJK OUD VROUWTJE, EN ZIJ WAS EEN BEELDSCHONE PRINCES.

MAAR ALLEEN OP KANTOOR UREN

keerd dan ooit. De tegenstelling met de nauwe samenwerking tussen wetenschap en politiek als het om modernisering van wapensystemen gaat steekt hierbij schril af."

Politici zijn schijnbaar slechts geïnteresseerd in wetenschappelijk onderzoek dat past in het door hen zelf omliggende kader van vooroordelen. Het is daarom noodzakelijk dat vredesvriendelijke wetenschappers op eigen initiatief, zonder dat hun daarom gevraagd wordt, hun ideeën in het publiek halfroond gooien. Het is dan verder de rol van de media om deze aan de betogers, van zondag, door te spelen.

In Het Laatste Nieuws zullen we daarover blijkens hun verslaggeving van zondag, echter niet veel lezen. En toch, ik geloof niet dat Vlamingen daar te dom voor zijn...

Leo PAESEN

Tussen de massa's volk zaten ook heelder groepen K.U.L.-studenten. Hierboven het halve VTK-presidium en hiernaast dito van godsdienstwetenschappen en germania.

Film: Gouden ijzeren WAJDA

Tadeusz Birkut (Jerzy Radziwillowicz) als symbool van de slachtoffers van het stachanovisme.

Voor de niet ongeïnteresseerde leek zal het uitreiken van de Gouden Palm te Cannes dit jaar (in mei) wel verdacht veel op een doorgestoken kaart geleken hebben. Men kan zich inderdaad met de nodige scepsis afvragen of Wajda's *Ijzeren Man* deze eer te beurt viel om kinematografische verdiensten, dan wel om politieke moed. Een prijs dus als verdeckte hommage aan de in het Westen gewaardeerde Solidariteitsbeweging, ten nadele van beter, echter filmwerk: zoals de Hollywood-oskars schaamteloos Lynch's *Elephant Man* negeerden...

Vive la Pologne

kapitalisten (Joden en Duitsers)...

Marmer wordt ijzer

Niets is echter minder waar! Het bekronen van Wajda's laatste film is de beloning voor het konstant-hoge peil van Wajda's oeuvre sinds 1957 (*As en Diamant*). Maar ook de hele Poolse cinema: ze greep de door Gierk in '71 doorgevoerde demokratisering van het regime met beide handen aan om afstand te doen van de literaire adaptaties (stijl Verhavert?). De lens werd gericht op actuele problematiek: zo ontstond via de school van Lodz de "Derde Poolse Cinema". Gaandeweg heeft Polen dan, samen met Japan wellicht, de verbeurd verklaarde hoge plaats overgenomen van de steeds meer tanende Italiaanse film op het hoogste internationale niveau. Momenteel regeren dan ook niet meer de reeds langer bekende Poolse "disident-emigranten" als Skolimowski (*The Shout*, 1978), Zulawski (*Possession*, met Cannes-prijzvarken Isabel Adjani), Borowczyk (*Dr. Jeckyl*) en andere Polanski's. De "autochtone", systeemkritische cineasten als Kieslowski (*Amator*), Zanussi en... Wajda moet je tegenwoordig kennen in ciniefiele gesprekken.

Diens inadequaat optreden tegenover de arbeiderspro-

Zanussi, een hermetisch man, is vrijwel de enige die men geen Wajda-epigoon kan noemen. Wajda is immers een instituut, Polens "Nummer Eén", bevestigd met een schaars wordende epische adem, een boeiende en vooral elementaire verteltrant. Zijn eerste "epos" - wat hij daarvoor realiseerde zijn veeleer lyrisch-meditatieve bezinningen over liefde en dood (o.a. *Het Berkenbos*, bekend van T.V.) - heet *Het Beloofde Land*: een barok en dantesk fresco over het opkomende industrialisme in Lodz, met als laatste sekvens de prille uitingen van een tot bewustwording komende massa; een symbolische steen gegooid middenin verzamelde

De filmstudente Agnieszka (Krystyna).

blematiek wordt in *De Ijzeren Man* aan de kaak gesteld. De film beantwoordt de vraag waarmee de vorige eindigde: hoe en waarom is Tadeusz Birkut, de marmeren man, gestorven? Wajda knoopt de beide films aan

mekaar door in zijn recente film *Agnieszka* te laten wederoptreden, die nu tracht een reportage te maken over Birkuts zoon, de "ijzeren" Maciek Tomczyk, queralant die de rellen aan de Leninwerf te Gdansk in '80 zou hebben ontstoken.

FLASH - BACK GESCHIEDENIS

Het actuele tijdstip van gebeuren is dus het Gdansk van '80: de stakende arbeiders, massaal geruggesteund, onderhandelen met een bleke, maar machtsgelle regeringsdelegatie. Winkel, een arrivistisch reporter uit Warschau en afgeleefd ancien, wordt met veel tegenzin naar de plaats der handeling gestuurd. Als lid van de (staats)pers staat hij -zoals alle anderen- onder de auspiciën van een repressief systeem, m.a.w. een 'objektieve' reportage is een utopie. Hij beweegt zich dan ook door de film als een ledepop, een karikatuur van de geprivilegeerde kleinburgerij, wellicht als indirecte representant voor Wajda's eigen positie (naar eigen zeggen en berusten in de onbelangrijkheid van het individu, zijn onmacht en onbe-nulligheid tegen De Geschiedenis).

Winkel komt in Gdansk in contact met Matka Hulewicz, een reporter die wél idealisme uitstraalt en een dubbele functie in de film inneemt: primo, hij toont Winkel (én ons) authentieke beelden van de slag in Gdansk 10 jaar geleden en, secundo, hij blijkt een studiemakker van Tomczyk geweest te zijn tijdens de revolve van '68. Matka brengt Winkel in contact met familieleden van de stakende arbeiders. Allen brengen een pijnlijk relaas van hun gefnuikte verwachtingen in Gierk en beschrijven nauwkeurig hoe Birkut tot zijn einde is gekomen, hoe de overheid zich verlaagde tot lijkschennis (!) en hoe al dit Tomczyk verandert. Hij geeft zijn studies op en ontptocht zich als arbeider aan de Leninwerf tot militant aktivist. Hij leert Agnieszka kennen. Via haar vernemen we dan (visueel, wel te verstaan) hoe de solidariteit groeide, over de barriere van angst en berustend fatalisme (het trauma van 70?). De (papieren?) overwinning van de vrije vakbeweging -de eindsekwens- toont Wajda in een sfeer van twijfel: hij is realist

Andrzej Wajda

genoeg om zich niet te laten verleiden door het euforische karakter kenmerkend voor bijvoorbeeld *Arbeiders 80* (1980), een realisatie van verzamelde Poolse cineasten in opperste sociaal-realistische dogmatiek overigens. De konklusie van de *Ijzeren Man* is dan ook hoop, géén zekerheid.

Doorn-Roosje

Toch rijzen enkele vragen over Wajda's benadering van geschiedenis. Is het mengen van cinéma vérité, documentaire beelden in een fiktioneel kader, volledig verantwoord? Film blijft namelijk fiktie. Werkt de aanwezigheid van Lech Walesa in de film (zichzelf 'akterend') niet eerder remmend op de geloofwaardigheid van het gebeuren en neigt dit ook niet naar ongezonde personenkultus?

Feit blijft echter dat Wajda de hele geschiedenis - net zoals in *De Marmeren Man* - niet genuanceerd genoeg aanbrenghet, een "objektieve" waarheid (nietwaar, meneer Adorno?) in zwart/wit schildert, wat de aandachtige kijker als naïef en demagogisch kan interpreteren. Dat Wajda western-stereotiepen toe-past is ook erg jammerlijk.

Hoe dan ook, *De Ijzeren Man* is véél meer dan 'Voor Uw Ogen Alleen'...

Mark EELEN
Jan H. VERBANCK

Veto heeft je hart nodig.

Een wekelijks studentenblad. Twaalf pagina's dik.
En op zoek naar lay-outers en typisten (m/v). Zo gaat dat.
Maar niet lang meer. Zonder jou.

Thomas Bernhard, De Stemmenimitator.

Thomas Bernhard

Thomas Bernhard zit duidelijk in de lift: elk cultureel centrum zal ondertussen al wel een bezoekje gekregen hebben van de "Wereldbeteraar" (Julien Schoenaerts) en/of "Minette" (Jo Gevers). Enkele maanden geleden verscheen ook een Nederlandse vertaling van "Der Stimmenimitator" (1978), door De Arbeiderspers opgevoerd uit de brede stroom Bernhardpublikaties van de laatste jaren (Stimmenimitator; Die Billigessen; Die Kälte + de toneelstukken). Laten we deze oogst even van naderbij bekijken.

De "Stimmenimitator" is geen roman, wel een bundel mini-verhaaltjes, gaande van 3 regels tot anderhalve bladzijde, hoewel het woord "bundel" misschien wel verkeerd gekozen is: er is wel degelijk samenhang tussen de verhaaltjes onderling, terwijl de term "bundel" eerder een gebrek daaraan suggereert. Echte verhaaltjes zijn het eigenlijk ook niet: er is geen plot, geen tijdsdimensie, er wordt ook geen spanning gecreëerd. Bernhard vertelt gebeurtenissen, voorvalletjes, faits-divers zoals men die ook kan vinden in Het Laatste Nieuws of de Gazet van Antwerpen. Er wordt trouwens in het midden gelaten of deze voorvalletjes al dan niet echt gebeurd zijn - de achterflap doet een flauwe poging ze als echt te presenteren: "Hij heeft ze onder meer vernomen toen hij werkte als rechtbankverslagger, en ook tijdens de jaren die hij doorbracht in opvoedingsgestichten, ziekenhuizen, huurkazernes", maar gek genoeg maken ze een sterkere indruk als je ze als verzonnen beschouwt: werkelijkheid kan je altijd afdoen als "uitzondering op de regel", maar als fictie krijgen deze gruwelijke stemmen

parabelwaarde. Gruwelijk, want in elk verhaal van de "Stimmenimitator" staan de wereld en het hoofdpersonage met getrokken messen tegenover elkaar: een duel dat beëindigd wordt met de dood van één der protagonisten: ofwel wordt de wereld afgeschafte (dat kan dan gebeuren door iemand te vermoorden), ofwel wordt in het courante geval - de hoofdpersoon gedwongen zichzelf af te schaffen, waarbij hij de keuze heeft tussen zelfmoord, waanzin, verlamming, lethargie, en verlies van de eigen identiteit. Bernhard geeft nergens een hint van de oorsprong van dit conflict: het is er, en het enige weermiddel is niet-weten, doen alsof, het vegeterend leven, want bewustzijn, nadenken is gevaarlijk; er is het verhaal over de balletdanser, verlamd na een ongeluk dat volgens de danser veroorzaakt werd doordat hij voor de eerste keer dacht aan de gecompliceerdheid van een bepaalde passiecombinatie; er is ook het verhaal "Grotonderzoekers", waarin verscheidene ploegen speleologen verschijnen in een tot dan ononderzochte grot, waarna de regering ten einde raad de grot sluit. In enkele fragmenten figureren ook

filosofen, wetenschappers en schrijvers, die dan onveranderlijk eerzuchtig, slecht en hypocriet zijn. Bernhards personages krijgen geen lucht meer, ze stikken - een vorig boek van hem "Der Atem", gaat over het gevecht om lucht, om te ademen - en dat weerspiegelt zich in zijn stijl: lange, hijgerige zinnen die een schat aan nutteloze informatie bevatten, maar elke bijzin betekent dan toch weer een hap lucht: mede door het soms plechtig-dor taalgebruik heeft dit een vervreemdend-pregnant effect - zo'n gruwelijke voorvallen vertellen op zo'n wijdloppig-dorre manier - maar op de lange duur werkt het vermoedend, en hierdoor komen we bij m'n enige bezwaar tegen het boek: de lengte. Bernhard vat de "Stimmenimitator" blijkbaar op als een requisitoir tegen de wereld, waarbij elk verhaal een bewijs meer is voor zijn stelling en dus het aantal van belang is. Na 80 blz. houdt de lezer het echter voor bekeken: de verhaaltjes die dan nog volgen zijn gewoon dezelfde variaties op hetzelfde thema, verteld op dezelfde manier, en daarom oninteressant. Te lang dus.

Peter De Jonge

Overheid wil bouw steunen

Waar handhaaft indertienjarige

Uitlevering vernieuwd van drie Duitse terroristen

Mauroy veroordeelt scherp neutralisme

Massabetoging tegen kernwapens te Brussel

Café-ruzie te Poperinge eindigt op doodslag

De pers reageerde verdeeld m.b.t. 25 oktober. Was Het Belang van Limburg ronduit euforisch, dan reageerde de Gazet van Antwerpen eerder koel. Het artikel over de socialistische - Franse - stellingname tegen "neutralisme" biedt een duidelijk alternatief.

Nogmaals Adeline

Zaterdagavond heb ik "Adeline" gezien in een extra - voorstelling, en na afloop is het me een groot raadsel waarom dit muziektheater zoveel succes had. Het basisgegeven van het stuk lijkt nog vrij interessant (is het leven van een artiest een kliché?), maar wat teatergroep Ke Kreet ermee aangevangen heeft is een complete misser geworden.

Het stuk is opgebouwd uit losse scènes die de toeschouwer telkens iets vertellen over Adeline, een actrice die haar carrière wil stopzetten. Adeline zelf krijgen we niet te zien, maar haar persoon wordt belicht vanuit verschillende standpunten; dat van haar moeder, dochter en zus, haar manager, een kollega-akteur en een journalist. In die scènes worden alle mogelijke klichés over het leven van een artiest en de hele show-biss-wereld op een rijtje gezet.

Wat de moeder van Adeline over haar dochter vertelt haalt het nivo van een artikel in ons aller weekblad Family (De moeder van Sofia Loren openbaart: "Mijn dochter kon al lezen toen ze vijf was"). De choreografie die we te zien krijgen tijdens het nummer "Dark in the Shadow" probeert duidelijk de dansen te imiteren die de BRT ons elke zaterdagavond voorschotelde in domme programma's zoals "Het staat in de sterren geschreven". Ook gesprekken zoals dat tussen de manager, de kollega en Adeline (via de telefoon) over een spiegel, en dat tussen de moeder en de zus van Adeline over de opvoeding van haar dochter,

blinken uit in banaliteit. Het resultaat van zo'n openenstapeling van klichés is echter dat je een vervelende brok toneel te zien krijgt. Iedereen kent deze klichés al lang, en ik kon me nooit van de indruk van déjà vu en déjà entendu (i.v.m. de muziek) ontdoen. "Adeline" is even slaapverwekkend als "De dag dat het zonlicht niet meer scheen", waarmee John Terra misschien wel de bedoeling had om alle gangbare klichés over De Zinloosheid Van Het Leven te doorprikken door ze op een rijtje te zetten. Wat de verveling nog in de hand werkt zijn de scènes die veel te lang uitgesponnen worden, zodat het stuk uiteindelijk ongeveer twee en een half uur (geeuw, geeuw) duurt. De "applaus-scène" leek heel eventjes leuk, maar het hoefde niet om die zo lang aan te houden. Hetzelfde geldt voor de uitbeelding van het kantoorleven, de verschillende gesprekken, enzovoort.

In dit "fantastisch nieuw muziektheater" heb ik me ook geërgerd aan storende uitspraak- en taalfouten. (Beste mensen van De Kreet, zeg niet "Ik noem Viktor" maar "Ik heet Viktor"). Van idiote liedjesteksten zoals "Ik zal je vertellen van de zee / en you je vragen: Ga je mee?" krijg ik buikpijn, en daar komt nog bij dat geen enkele van de "akteurs" kan zingen, laat staan een noot enkele maten aanhouden.

Kortom, "Adeline" is een stuk dat te midden is als het ooit nog zou opgevoerd worden na Klapstuk.

Jan Deltour.

Van vrijdag 30 oktober tot donderdag 5 november

Alle dagen vert 14.00 film 14.20 Buggy Malone (Jody Foster)

Alle dagen vert 16.00 film 16.20 De prof en de collegejongens

Alle dagen vert 18.00 en 22.00 film 18.20 en 22.20 Een vlucht regenwulpen

Alle dagen vert 20.00 film 20.20 The octagon

Vrijdag, zaterdag, zondag en maandag vert 24.00 film 24.15 6 Schwedinnen van der Tankstelle

Dinsdag, woensdag en donderdag vert 24.00 film 24.15 De wulpsen nonnetjes

"Meer dan 1.500.000 enthousiaste bezoekers in Nederland!"

EEN VLUCHT REGENWULPEN

naar de roman van MAARTEN 'T HART met JEROEN KRABBE WILLEKE VAN AMMELROOY RUIK DE GOOYER MARIJKE MERCKENS HENRIETTE TOL CLAIRE WAUTHOIN HUIB ROOYMANS

Hoe ik als verstokte vrijgezel, binnen de 7 dagen een vrouw in mijn bed moest krijgen om ze te versieren!

ALFA FILMS

Beuys : hoe kunst een sociale skulptuur kan worden.

In de beeldhouw- en schilderkunst is er in de laatste twintig jaar een opvallende verschuiving opgetreden. Het kunstwerk wordt beroofd van steeds meer uitwendige attributen die vroeger als essentieel bestanddeel van het kunstwerk doorgingen (vorm, materiaal, expressie). Men heeft zo gezocht naar de meest uitgebende vorm waarin een beeldhouwwerk nog als beeldhouwwerk wordt waargenomen of aangevoeld.

Twee belangrijke tendensen treden hierbij op de voorgrond. De eerste pogt met allerhande middelen het kunstwerk los te maken van zijn materiële verschijningsvorm. Als je er bv. van uitgaat dat een beeldhouwwerk essentieel "iets" is, dat de ruimte indeelt, ordent of begrenst, dan kan een beeldhouwwerk eigenlijk ook een beweging in de ruimte of een lege expositiezaal zijn.

voerder, performer, lijsttrekker voor "die grünen" in Duitsland, samen met Böttl oprichter van de Free International University, oprichter van de Fluxus-beweging, de Deutsche Studentenpartei en voorstander van een "derde weg" tussen of voorbij kapitalisme en communisme. We besparen je een volledige opsomming van zijn loopbaan en zijn verdere activiteiten.

Je legt het maar uit

Bij Beuys zijn (al dan niet verzonnen) autobiografische elementen een wezenlijk onderdeel van zijn kunst. Zijn voorliefde voor het gebruik van vet en vilt dateert uit zijn periode als Stuka-piloot. In 1943 stortte hij in zijn vliegtuig neer boven de Krim, en werd als bij wonder door Tartaren gered. "...Ze hadden mijn lichaam met vet

biologie gestudeerd). Beuys wil hiermee duidelijk maken dat zelfs een dode haas meer intelligentie en intuïtie bezit dan de materialistische mens. Veel van Beuys' objecten hebben dan ook geen grote waarde op zich (het kan hem trouwens niet schelen of ze uit bederfbaar materiaal zijn opgebouwd of niet) maar krijgen slechts hun betekenis als de kunstenaar ermee manipuleert, door de gedachte die hij ermee wil overdragen.

Politikunst

De uiterste konsekventie hiervan is door Beuys na 1958 ook getrokken: zijn ideeën, zijn politieke activiteiten ging hij van dan af als kunstwerk beschouwen. Het is betekenisvol dat hij zijn denkbeelden over een nieuwe maatschappij en zijn acties daarrond "sociale skulptuur" noemt. Dit lijkt de logische en uiterste ontwikkeling van een door o.a. Duchamp geopperde gedachte.

Beuys maakt dan ook geen kunstwerken - in de gewone zin van het woord - meer, althans sinds enkele jaren. Wat betreft zijn opvattingen spreidt hij soms een zeer cynische vorm van humor ten toon. Beuys: "De taal vindt ik schitterend materiaal, omdat het onzichtbaar is. Twee dagen geleden heb ik in Italië aan graaf Aldo Brandini een kunstwerk aangeboden. Een onzichtbare skulptuur. Heel duur. Hij voelde er wel wat voor. Anderen hebben het hem afgeraden."

Op de dezelfde manier zijn de talloze schoolborden met "richtlijnen voor een nieuwe samenleving" meer een vastgelegd idee dan een echt kunstwerk. Zelfs over zijn tekeningen, die erg mooi zijn, zegt Beuys: "Mijn werk is niet moeilijk te begrijpen, wel de idee erachter". Een tekening ligt echter veel meer in de lijn van wat er logischerwijze van een kunstenaar verwacht wordt, dan een hoop schoolborden.

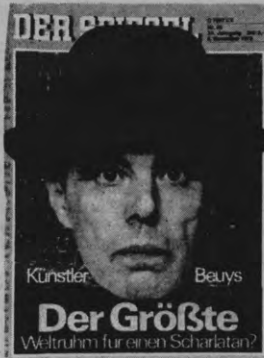
Zo is het mogelijk dat het "beeldende" werk van Beuys steeds meer op het achterplan is geraakt, en zijn politieke en filosofische denkbeelden steeds meer aan belang winnen in het totaalbeeld van het charismatische fenomeen Beuys.

Beuys streeft naar een nieuwe eenheid in de menselijke beleving en de maatschappij, waarin het rationele, het begrip arbeid en het begrip kunst in elkaar overvloeien. Tegen de vervlaking die door het materialisme veroorzaakt wordt (en daaronder rekent hij zowel kapitalisme als kommunisme) zoekt hij naar een manier om het analytische denken in te passen in de ritmes van de kosmos. De uitgangspunten van kunst en wetenschap, die nu diametraal tegenovergesteld zijn, wil hij weer bij elkaar brengen. Oersituaties, gedragen door inspiratie en intuïtie, wil hij onderzoeken om onze mythische betrekkingen op een hoger plan te brengen.

Van een kleine groep kenners, die de opleiding hebben om esthetische waarden te consumeren, wil hij komen tot een discussie in alle arbeidsgebieden over kunst als probleem van menselijke creativiteit. Door het kunstbegrip op menselijke arbeid te betrekken, wil hij duidelijk maken wat werkelijk kapitaal is, nl. menselijke capaciteiten. En de interessantste kunst is de politiek: een manier van werken met geestelijk materiaal waarmee heel wat te bereiken valt.

Zijn ideaal is, dit alles op politieke wijze te verwezenlijken. Het 7-jarenplan om het kapitalisme te overwinnen is klaar. Hij wil het verwezenlijken via "die grünen" en de Free International University. Een overzicht. Hij wil onderwijs en bedrijfsleven onttrekken aan de macht van de staat. Hij wil het bankwezen democratiseren om het geld als in een organische bloedsomloop door het maatschappelijk lichaam te laten stromen. Hij wil verdiensten koppelen aan recht, in plaats van aan goudwaarde, waarmee het loondilemma tussen werkgevers en werknemers de wereld uit zou zijn. Het energieprobleem wil hij oplossen door een alternatieve technologie te ontwikkelen, die de spirituele dimensie wetenschappelijk hanteert, naast de materiële aspecten van de dingen. "Ieder mens is een kunstenaar," zegt Beuys, die beoogt een optimale creativiteit voor elk mens mogelijk te maken door in zijn nieuw bestel gevoel, ziel

en geest terug te geven aan het menselijk leven, zodat intuïtie weer een plaats krijgt op alle niveaus van het menselijk leven. (overgenomen uit Avenue).

Over dit soort dingen kan de man nog uren doorgaan. De vraag die zich na dit alles stelt is, zoals DER SPIEGEL zich afvroeg, of deze bestbetaalde kunstenaar ter wereld een charlatan is? Of is hij een helderziende, een geniaal vernieuwer van kunst en samenleving?

Er valt in elk geval te constateren dat Beuys het ideeëngoed van Duchamp geweld aandoet: volgens Beuys zette Duchamp een urinoir in het museum omdat hij dat een kunstwerk vond. De verdienste van Beuys zou dan zijn, daaraan de idee van een sociale skulptuur te verbinden. Nu zegt Marcel Duchamp zelf dat hij het urinoir exposeerde omwille van het ongerijmd en schokkende ervan. DUCHAMP: "This neo-dada, which they call neo-realism, Pop Art, Assemblage etc., is an easy way out, and lives on what Dada did. When I discovered ready-mades I thought to discourage aesthetics. In Neo-Dada, they have taken my ready-mades and found aesthetic beauty in them. I threw the bottle-rack and the urinal into their faces as a challenge, and now they admire them for their aesthetic beauty." En daar gaat één van de theorieën die Beuys' activiteit ondersteunen.

De grootste verdienste van Beuys is wellicht dat hij op zijn onnavolgbare wijze al zijn activiteiten, ideeën, objecten met zijn persoon heeft verbonden tot één groot kunstwerk. Daarmee heeft hij een bestaande tendens tot het extreme doorgevoerd. Hij is een uniek moment in de naoorlogse kunst, maar of hij een wegbeider is, valt te betwijfelen.

Snobsnob

Eén inkonsekventie loopt toch wel erg in de kijker: veel van Beuys activiteiten zijn behoorlijk elitair en snobistisch van karakter, tot in de prijs die ervoor betaald wordt. En dat lijkt nu ook niet de toestand van verlichting te brengen die hij beoogt. En of iedereen nu een kunstenaar zal worden omdat Beuys dat wil...?

De tweede tendens is complexer van aard en doet een veel groter beroep op de intuïtie, de kennis en de relativiteitszin van de toeschouwer. Steeds meer kunstenaars maken werken waarin het concept, het idee of de instelling t.o.v. het behandelde fenomeen minstens even belangrijk is als het fenomeen zelf. Gewoonlijk is er in deze kunstopvatting ook een zeer hechte band tussen de persoonlijkheid van de kunstenaar, zijn activiteiten en zijn objecten.

Een der allereersten om de mogelijkheden hiervan de exploreren, was Marcel Duchamp. Zijn ready-made's en zijn schilderijen zijn niet dadelijk belangwekkend omwille van hun beeldende kwaliteiten, maar omwille van de verwarrende reeks associaties en betekenisverschuivingen die in zijn afzonderlijke objecten, zijn oeuvre als een geheel en de relatie tussen zijn werk en zijn persoon opgeslagen liggen.

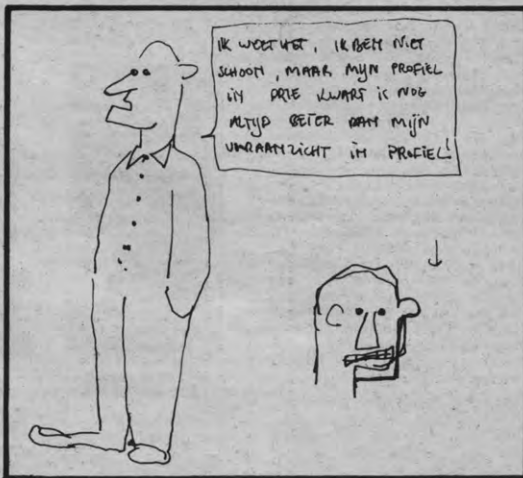
De uiterste konsekventie van deze opvatting over de kunstenaar en zijn werk kan heel ver leiden. Een van de meest veelzijdige, controverse figuren die op dit gebied werkzaam zijn, is de Duitser Joseph Beuys. Hij is 59 jaar oud, voormalig Stuka-piloot, beeldhouwer, tekenaar, leraar, actie-

ingesmeerd om het weer op temperatuur te brengen. Die warmte moest vastgehouden worden. Daarom wikkelden ze me in een vilten doek." Sindsdien is vet voor Beuys een symbool gebleven van een nieuw evenwicht tussen denken en voelen. Als vet warm is, is het zacht, vormloos en chaotisch; gevoel. Als het koud is, solide en geordend: ratio.

Haas à la Beuys

Een ander heel persoonlijk element in Beuys' optreden is de heel bijzondere verstandhouding die hij heeft met dieren. Een van zijn beroemdste performances is die waarin hij zeven dagen en nachten met een coyote opgesloten blijft in een cel, om een dialoog op gang te brengen tussen het wilde dier en de van de natuur vervreemde mens.

De performance waarin hij, met vet ingesmeerd, zijn ideeën over kunst aan een dode haas uitlegt, verklaart hij op de volgende manier: "Een haas is voor mij niet het symbool van angst. Een haas is voorzicht. Hij neemt waar. Hij is beweeglijk, bekijkt vanuit verschillende gezichtshoeken de situatie. Maar als het moet valt hij zelfs een hond aan." (Beuys heeft vóór de oorlog ooit

11.11.11 Leuven steunt Tanzania

doelstellingen

De 11.11.11-aktie is een jaarlijkse actie ten voordele van Derde Wereld-projecten. Ook dit jaar doen Leuvense studenten mee aan een actie. Vorig jaar werd een alfabetiseringsproject in Nicaragua uitgekozen. Dit jaar geven we steun aan een Afrikaans land, Tanzania. De 11.11.11-aktie groepeeret een aantal Derde Wereldprojecten. Al deze projecten voldoen telkens aan volgende doelstellingen:

1. Bevordering van de basisbehoeften van de plattelandsbevolking.
2. Selfreliance: vertrouwen op eigen kracht, om zelf voor je rechten op te komen, zelf je levensomstandigheden verbeteren.
3. Nieuwe internationale economische orde: dit zijn een aantal maatregelen voor een meer planmatige aanpak van de wereldhandel, ter bevordering van een rechtvaardiger verdeling van het wereldinkomen, waarin de rechten van de ontwikkelingslanden beter verdedigd worden; en moet tevens de basis vormen waarop de binnenlandse plattelandsonwikkeling kan worden gebouwd.

Het 11.11.11-project Leuven 1980 gaf steun aan de technische uitrusting voor alfabetisering in Nicaragua, het bijeengebrachte bedrag was ca. 900 000 BF.

Met het 11.11.11-aktiekomitee willen we in de eerste plaats, zeker in deze tijd van crisis de aandacht vestigen op de problemen waar de ontwikkelingslanden mee te kampen hebben. De Derde Wereld is het eerste slachtoffer van dezelfde machthebbers waar ook wij mee te maken hebben: de twee grootmachten met hun geldverslindende en levensgevaarlijke wapenwedloop, de multinationale ondernemingen voor wie alleen de winst telt... Europa kan maar zijn crisis overwinnen door een betere samenwerking met de Derde Wereld. We vragen daarom uw solidariteit: we willen de problemen van de Derde Wereld zo goed mogelijk doorlichten en ook financieel hun ontwikkeling steunen door een planten-verkoop, het organiseren van sobere maaltijden, het verkopen van de steunkaarten... De opbrengsten komen ten goede aan een Tanzaniaans project.

een belangrijk keerpunt geweest in het Tanzaniaans ontwikkelingsbeleid. De ideeën die in de Arusha-verklaring naar voren komen, moeten onder meer verwezenlijkt worden door de vorming van zogenaamde Ujamaa-dorpen. Dorpen, die gebaseerd zijn op gezamenlijke arbeid, gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en gelijke verdeling van de opbrengsten.

De laatste jaren valt een toenemende behoefte aan hulp waar te nemen, dit in verband met de tegenvallende eigen economische prestaties. Onder invloed van elkaar opvolgende droogtes en ongunstige prijsontwikkelingen op de wereldmarkt (de wereldinflatie, de sterk gestegen olieprijs) is er nauwelijks sprake van economische groei. Om de ambitieuze plannen met betrekking tot de sociale voorzieningen op het platteland (drinkwatervoorzieningen, medische verzorging en onderwijs) niet in gevaar te brengen, is in toenemende mate een beroep gedaan op buitenlandse hulp.

«Tardep»

Tardep beoogt de socio-economische ontwikkeling van het distrikt Tarime te stimuleren door mee te werken aan de rurale woningbouw. Daarnaast wordt ook gewerkt aan de verbetering van de positie van de vrouw.

In de sektor woningverbetering heeft het project drie concrete doelstellingen:

- a. Het begeleiden van de dorpscomitees voor de planning en de uitvoering van de bouwactiviteiten. Steunend op het principe van self-help wordt jaarlijks per groep van tien families één woning opgetrokken.
- b. Het opleiden en begeleiden van bouwbrigades: deze ploegen van vier man voltooien voor heel het dorp het meest gecompliceerde timmer- en metselwerk.
- c. Onderzoek naar het gebruik van lokale materialen en aangepaste technieken om de streek minder afhankelijk te maken van de invoer. Zo wordt veel geëxperimenteerd rond het plaatselijk vervaardigen van dakpannen.

De tweede sektor van het project is de vrouwenwerking. Hierbij worden volgende concrete doelstellingen beoogd:

- a. Via onderzoek inzicht trachten te krijgen in de positie van de vrouw. Naast een heel zware dagtaak heeft ze weinig

te zeggen in het gezinsbudget en de algemene vergaderingen voor de dorpsaangelegenheden.

- b. Met de vrouwen worden de problemen besproken. Bij die gelegenheden worden ook technische vaardigheden bijgebracht.
- c. Via concrete groepsactiviteiten wordt vooral gewerkt aan het creëren van een eigen inkomen voor de vrouwen en aan het verlichten van de dagtaak.

Methoden

De gebruikte methoden lopen volledig parallel met de Tanzaniaanse ontwikkelingspolitiek: er wordt zeer veel aandacht besteed aan democratische besluitvorming en aan self-help. Ook wordt ervoor gezorgd dat de

door het project opgezette diensten later door de staatsdiensten kunnen worden overgenomen.

Het project loopt reeds twee jaar. Eind dit jaar wordt een voorlopige balans opgemaakt, en een nieuw tweejaarsplan opgesteld. De voorziene duur van het project is tien jaar.

Leuvense aktie

Net als vorig jaar zal een autonome Leuvense studentenwerking op touw gezet worden: in de loop van de week van 3 november wordt er een plantenverkoop in de verschillende Alma's georganiseerd. Er wordt ook de mogelijkheid geboden deel te nemen aan een sobere maaltijd. Voor de normale prijs word je een eenvoudi-

ger maaltijd voorgeschoteld, het verschil in kostprijs gaat naar het project t.v.v. Tanzania.

Op dinsdag 3 november is er een info-avond in de kleine Aula. Eerst wordt er meer achtergrondinformatie over Tanzania gegeven, daarna een toneelvoorstelling. Diegenen die er vorig jaar bij waren, kunnen zeker getuigen dat het de moeite waard was.

Wij proberen ook zoveel mogelijk een fakultaire werking van de grond te krijgen: iedereen die hieraan wil meewerken, of eens mee plantjes wil verkopen, kom gerust eens langs op Vaartstraat 99 bij de Werkgroep Derde Wereld die de 11.11.11-aktie onder de studenten op touw zet.

Wim van Damme

EEN GOED ONTBIJT

MET PORRIDGE

WAT IS PORRIDGE ?

- Het is een half Engels ontbijt dat bestaat uit melk en havervlokken.

HOEVEELHEDEN : 1 portie : 1/4 L. melk; kleine halve kop PorrIDGE havervlokken

BEREIDING : 's Avonds kookt men de vlokken in de melk tot een brij. Dit gebeurt op een zacht vuurtje terwijl U regelmatig roert. (ongeveer 10 min.) U giet de brij in een diep bord, dat vooraf even met koud water werd gespoeld.

- De volgende ochtend kan U ofwel :
- de brij bakken in een geolieide pan op een zacht vuurtje. Baktijd ± 10 min.
 - de brij koud eten.

In beide gevallen kan U het ontbijt op smaak brengen met :

1. te laten meekoken : kaneel, vanille, krenten, rozijnen, stukjes gedroogde abrikozen.
2. nadien op de porridge te brengen : gesneden appel, appel- of perensiroop, gemalen hazelnoten of amandelen, honig.

Uw eigen fantasie kan de keuze nog uitbreiden.

Wilt U volledig op z'n Engels ontbijten en indien U nog hongerig zijt, klop dan nog een paar spiegeleieren en enkele sneden spek in de pan. Heerlijk is dat met roggebrood !

HAVER: EEN RIJKE ENERGIE BRON VOOR PAARKEJES

DE MENU'S DIE U HIER ONDER VINDT, ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZIE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING. M.A.W. DIT ZIJN MENU'S, MET EEN, ZEER GOEDE VOEDINGSWAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA vzw VOORLICHTINGSDIENST. VOOR INLICHTINGEN EN SUGGESTIES: E.VAN EVENSTR. 2c 2e VERD. BUREEL LEO VAN DER AA TEL. 229911

	RESTAURANT ALMA I II III	SNACK ALMA I. PAUSCOLLEGE. GASTHUISBERG
MA 2/11	GESLOTEN	GESLOTEN
DI 3/11	Normandische mosselschotel Volle rijst	Hamburger Rauwkost Kroketten
WO 4/11	Varkensgebraad spinazie in room gek.aard.	Bami Goring Ei
DO 5/11	Biefstuk schorseneren in room Volle rijst	Worsten Bloemkool in room Puree
VR 6/11	Visvulsel met groenten Gek.aardapelen	Witloofgratin Kroketten
	SNACK ALMA II ALTERNATIEF	SEDES
MA 2/11	GESLOTEN	Varkenslapje Kampereoliënsaus Gek. aardappelen
DI 3/11	Griekse rijst	Brusselse stoverij Gek.aardappelen
WO 4/11	Loempia met zoete saus	Gehakte steak Provençaalse prinsesbonen Gek. aardappelen
DO 5/11	Pompoentaart met rijst	Toscane, gehakte steak Gek.aardappelen
VR 6/11	Tofu noedels in de oven	Gegratineerde kabeljauw uit Dijon Gek.aardappelen

Tanzania

Eerst enkele gegevens van algemene aard opgenomen om Tanzania te situeren in de Derde Wereld.

- * Oppervlakte : 940 000 km² (35 maal België)
- * Gelegen in Oost-Afrika
- * Hoofdstad : Dar es Salaam
- * Aantal inwoners : vijftien miljoen.
- * Bevolkingsdichtheid : 16 inw/km
- * Gemeenschappelijke voertaal : Swahili

In 1967 hield president Nyerere in het stadje Arusha één van zijn bekendste redevoeringen. Deze rede, de Arusha-verklaring, is

DONDERDAG 29 OKTOBER

OPENDEURDAG in EUROPAKRING van 14u tot 22u met toegang tot de documentatiebibliotheek, informatie over een reis naar Straatsburg en over de kring zelf. Maria Theresiastraat 57.

DEBAT : INTERFAKULTAIRE KRING (IFK) i.v.m. "Syndicalisten omtrent de regionalisering van de nationale sectoren", sprekers van ACV en ABVV aan Vlaamse zijde en aan Waalse zijde van het FGTE en van de MOC. College de Valk, Tienessestraat 41, om 20u.

SCHOUWBURG : Boudewijn DE GROOT om 20u.

TONEEL : "De Ijzervreters" van Aldo NICOLAY, om 20u, Groenstraat 7, Tiensepoort, door Reynaertghesellen.

MUZIEK : uit Renaissance en Middeleeuwen (Italiaanse, Spaanse en Franse) in Grote Aula om 20.30u door het Hueigas Ensemble, 200 Fr.

BENEFIETUIF : t.v.v. Intermedium vzw vormingswerk i.v.m. ruimtelijke ordening en wonen, voorbereiding op pensioen en alfabetisering, om 21u in zaal LIDO. 50fr.

VRIJDAG 30 OKTOBER.

DIA en FILM : over Griekenland, in tuinbouwinstuut, Mechelsevest, om 19.30u.

TONEEL : cfr. donderdag 29 oktober.

ZANGAVOND : i.v.m. het St-Maartensfeest ; ingericht door werkgroep Steinerpedagogie, in cultureel centrum Brusselse straat, zaal 19, om 20.30u.

ZATERDAG 31 OKTOBER

SCHOUWBURG : EVA MARIA met "Grüsse aus Wien" met Min. Willy CLAES als dirigent, 150 à 350fr.

TONEEL : cfr donderdag 29 oktober.

MAANDAG 2 NOVEMBER

FILM : "Nick's Movie : Lightning over water" van Wim Wenders en Nicholas Ray. Ray is erg ziek (longkanker), gekromd van de pijn, lichamelijk wrak, maar nog vrij helder van geest. Het is zijn eigen aftakeling die hij in beeld wil beeld wil brengen met de hulp van Wim Wenders. A.V. om 20.30u, 60fr.

DINSDAG 3 NOVEMBER

INFOAVOND : over TANZANIA i.v.m. de 11.11.11-aktie in de kleine aula om 20u.

WOENSDAG 4 NOVEMBER

HONGERMAALTIJD : i.v.m. 11.11.11-aktie TANZANIA in Alma 2, Sedes, Gasthuisberg, Pauscollege.

KWISTAX-Race : op het HOGESCHOOLPLEIN van 13u tot 23u organisatoren : V.T.K. en Sportraad. Uw sportkaart geldt als verzekering.

DONDERDAG 5 NOVEMBER

HONGERMAALTIJD : i.v.m. 11.11.11-aktie TANZANIA in Alma 1 en 3, en in meisjescentrum.

VRIJDAG 6 NOVEMBER

STUDENTENMARATHON : vertrek per bus vanuit het Sportinstuut naar WILRIJK (om 14.45u) of naar MECHELEN (om 16.45u), per bus. Zowel voor stappers als voor lopers (cfr. binnenpagina voor meer informatie).

“Metaalkunde in historisch en maatschappelijk perspectief” Vrouw en kristendom Film

Men kan zich de vraag stellen in welke mate de invoering van nieuwe technieken en procedés in de metaalkunde geleid heeft tot wezenlijke veranderingen in de maatschappij. Is er wel een tastbare beïnvloeding geweest ? Waren die veranderingen wenselijk en wat is hun weerslag op de hedendaagse maatschappij ? Zulke vragen naar de interactie metaalkunde - samenleving willen we nader onderzoeken en toetsen aan feiten en ontwikkelingen. Inleidende activiteit is een lezing verzorgd door

Ir. A Den Ouden over de "Geschiedenis van de Metaalkunde, waarbij hij de klevtoon zal leggen op de ontwikkelingen in de ijzer- en staalindustrie. Deze lezing zal plaatsvinden in het departement Metaalkunde, de Croylaan 2, Heverlee op vrijdag 13 november 1981 te 16 uur. Daarna zal met de geïnteresseerden en met de spreker een programma voor de verdere werking van deze studiegroep besproken worden. Iedereen is van harte welkom op deze inleidende sessie.

De Universitaire Parochie schuift dit jaar als (één van haar) discussietheema('s) het thema "Vrouw en Kristendom" naar voor. Thema dat ergens in de sfeer ligt van "feminisme" en "vrouwenemancipatie" en dus hier en daar nog eens "links" blijft liggen. In de gespreksgroep komen vragen aan bod als "Wat versta jij onder feminisme ? Hoe sta je tegenover deze bevrijdingsbeweging van vrouwen ? Wat denk jij over jezelf als vrouw ? Als vrouw gelovig zijn binnen het kristendom, kan dat en hoe ? Het fenomeen "feminisme" wordt ook wat historisch en maatschappelijk bekeken.

De gespreksgroepen zijn

niet speciaal 'studiegroepen', eerder praatgroepen waarin je ervaringen kan uitwisselen.

Wie geïnteresseerd is kan contact opnemen bij Anemie Laureysens, Universitaire Parochie, Jan Stasstr. 2 (22 78 08), of met Nicole Delbecq, L&W, Bl. Inkomststr. 21 (23 88 51). Ijkssoortige situaties voorgedaan. In veel gevallen waren de betogers op donderdag 15 oktober enkel tegenwoordigers van een veel grotere massa. De volgende keer moesten de studenten uit het NUHO zich maar eens wat minder laten doen. Dan zijn er in Brussel meer dan 4.000 betogers.

J.F.

Zoals vorig jaar zal ook dit jaar film gespeeld worden in de projectiezaal van de **Vlaamse Leergangen** (Boekhandelstraat 9, op de hoek met de Muntstraat). In de programmatie wordt getracht de "betere" publieksfilm te brengen. Daarvan kan dan genoten worden in een mooie zaal, die de vergelijking met Studio 1 kan doorstaan, 260 zetels met ruime plaats en een groot doek. In tegenstelling tot vorig jaar zal dit jaar geen 35 MM worden gedraaid omdat dat te duur uitkomt. Enkel dus films in 16 MM worden gedraaid onder de beste voorwaarden. De inkomprijs bedraagt telkens 60 frank. De vertoningen gaan door op woensdag om 22 uur (soms 21 uur). Hier volgt de programmatie voor dit semester :

“Wetenschapsdynamika”

Hoe ontwikkelt zich wetenschap ? Hoe werken sturende invloeden daarop in ? Kunnen externe zo doorwerken dat zelfs in fundamenteel onderzoek gericht naar bepaalde maatschappelijke doelen toegewerkt wordt ?

Dergelijke vragen vormen het werkkterrein van een nieuw onderzoeksgebied, de wetenschapsdynamika, voortgekomen uit de wetenschaps-geschiedenis, wetenschaps-sociologie en wetenschaps-theorie.

Vorig jaar publiceerden Arie Rip en Peter Groenewegen een interessante bundel artikels over wetenschapsdynamika onder de titel "Macht over Kennis. Mogelijkheden van wetenschapsbeleid". (Samson '80) Deze bundel geeft een introductie tot wetenschapsdynamika voorzover relevant voor wetenschapsbeleid.

Enkele mensen van de werkgroep W & S Interresseren zich erg voor wetenschapsdynamika en willen graag het boek van Rip en Groenewegen in groep bespreken. Wie daaraan wil meedoen wordt hartelijk uitgenodigd op drie discussieavonden telkens rond één de 1 van het boek en telkens op een diasdagavond van 20 u tot 22 u in het kandidatuurcentrum op de Cmpus te Heverlee (Celestijnenlaan 200 A).

Meer bepaald : DI 24 nov : "Wetenschapsbeleid" (beg. I. Verpoest) DI 8 dec : "Wetenschapsontwikkeling" (beg. D. Roekaerts) DI te bepalen : "Wetenschapssturing" (begeleider L. Froyen)

De begeleider zal telkens de discussieavond inleiden met een beknopte samenvatting van de te bespreken artikels. Wie aan deze studiegroep wil meewerken, kan het boek via de werkgroep bestellen.

Zoekertjes

Twee plaatsen vrij voor stud. uit Beringen of Diest om met auto mee naar Leuven te komen. Heen zond., terug vrijd. Inl. Parkstr. 38 Bel 40

Sociale School Heverlee

Akties tegen De Bondt, Bosmans...

- Naar aanleiding van het redactioneel in vorige Veto. -

Niet enkel de groeiende individualisering van de studenten was de oorzaak van de eerder beperkte Leuvense deelname aan de betoging van 15 oktober. Er speelden ook andere zaken mee.

De studenten van de Leuvense universiteit zijn een grote vrijheid gewoon. Deze vrijheid is in de NUHO-scholen niet zo vanzelfsprekend. In de Sociale School van Heverlee bv. bestaat nog altijd een, nog steeds groeiend, repressief absentiesysteem. En als je niet braaf bent, wordt je bij de directeur op het matje geroepen.

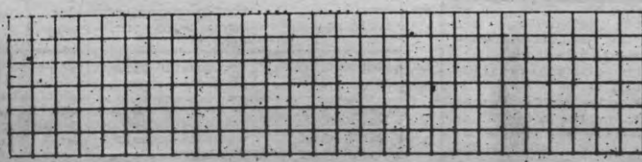
Heb je een oude pingpongtafel te koop ? Germania is geïnteresseerd ! P/A Peter Hillaert J. Lipsiusstraat 55

Zo ook heeft de directeur verboden om op 15 oktober massaal te gaan betogen. Wel mochten er per klas twee studenten als delegatie naar de betoging. Die mensen moesten verkozen worden en de directeur wou ook hun namen kennen. Andere kandidaat-betogers werden die namiddag op school verwacht. De repressie-mogelijkheden ten overstaan van deze mensen waren duidelijk : absenties, leerraars die dreigden met het stoppen van de lessen bijzondere methodologie (herhalingslessen), etc... Gevolg : iedereen bleef braaf op school. En in plaats van misschien wel 100 of 150 man (vrouw) van de sociale school van Heverlee waren er 24 ! In andere NUHO-scholen in Vlaanderen hebben zich ge-

TE KOOP : LP's (- 25 fr. vanaf 2°) Z.W. Bondgenotenlaan 154 Bel Studio

ZOEKERTJE : 20 fr.

Gebruik onderstaand rooster 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden.

1	F	L	E	S	S	E	H	A	L	S
2	L	E	V	I	T	A	T	I	E	
3	A	A	N	O	D	E	K			
4	H	A	N	G	O	K	K	K		
5	I	G	A	M	H	E	L	E	M	
6	N	I	E	L	O	A	R	I		
7	G	E	L	E	D	N	A	P		
8	A	I	E	Z	E	G	R	I	M	
9	N	A	S	S	A	V	T	E	B	
10	T	N	T	T	P	E	L	S		